



Teismo praktikos rinkinys

Byla C-558/16 Doris Margret Lisette Mahnkopf inicijuotas procesas

(*Kammergericht Berlin* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Reglamentas (ES) Nr. 650/2012 – Paveldėjimas ir Europos paveldėjimo pažymėjimas – Taikymo sritis – Galimybė Europos paveldėjimo pažymėjime įrašyti pergyvenusio sutuoktinio paveldėjimo dalį“

Santrauka – 2018 m. kovo 1 d. Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendimas

Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija, taikytina teisė, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimas ir vykdymas, autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimas ir vykdymas ir Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimas — Reglamentas Nr. 650/2012 — Taikymo sritis — Nacionalinė nuostata, kurioje numatytas susituokus įgyto turto vertės padidėjimo fiksuoto dydžio kompensavimas mirus vienam iš sutuoktinių, padidinant pergyvenusio sutuoktinio paveldimą dalį — Įtraukimas

(*Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 650/2012 1 straipsnio 1 dalis*)

2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad šio reglamento taikymo sritis apima nacionalinę nuostata, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kurioje numatytas susituokus įgyto turto vertės padidėjimo fiksuoto dydžio kompensavimas mirus vienam iš sutuoktinių, padidinant pergyvenusio sutuoktinio paveldimą dalį.

Bürgerliches Gesetzbuch (Vokietijos civilinis kodeksas, toliau – BGB) 1371 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Jei dėl vieno iš sutuoktinių mirties jų turto teisinis režimas nutrūksta, susituokus įgyto turto vertės padidėjimas kompensuojamas pergyvenusiam sutuoktiniui tenkančią netestamentinę palikimo dalį padidinant ketvirtadaliu palikimo, neatsižvelgiant į tai, ar susituokus įgyto turto vertė konkrečiu atveju padidėjo.“

Kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 78 ir 93 punktuose, BGB 1371 straipsnio 1 dalis, remiantis Teisingumo Teismo turima informacija, susijusi ne su turto dalių padalijimu sutuoktiniams, o su pergyvenusio sutuoktinio teisėmis į turto dalis, jau įeinančias į palikimą. Šiomis aplinkybėmis svarbiausias šia nuostata siekiamas tikslas yra ne turto padalijimas ar sutuoktinių turtui taikomo teisinio režimo panaikinimas, o palikimo dalių, priskirtinų pergyvenusiam sutuoktiniui ir kitiems paveldėtojams, nustatymas. Todėl tokia nuostata pirmiausia susijusi ne su sutuoktinių turto teisiniu režimu, o su mirusio sutuoktinio palikimu. Taigi nacionalinės teisės norma, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, susijusi su paveldėjimo klausimais, kaip jie suprantami pagal Reglamentą Nr. 650/2012.

Galiausiai, kaip irgi pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 102 punkte, tai, kad gyvam likusiam sutuoktiniui tenkanti turto dalis pagal nacionalinės teisės nuostatą – BGB 1371 straipsnio 1 dalį – laikoma palikimu, leidžia pateikti su šia dalimi susijusią informaciją Europos paveldėjimo pažymėjime su visomis Reglamento Nr. 650/2012 69 straipsnyje nurodytomis pasekmėmis. Taigi reikia konstatuoti, kad, esant tokiai situacijai, kaip pagrindinėje byloje, būtų smarkiai trukdoma pasiekti Europos paveldėjimo pažymėjimu siekiamų tikslų, jei šiame pažymėjime nebūtų nurodyta visa informacija, susijusi su pergyvenusio sutuoktinio teisėmis į palikimą.

(žr. 18, 40, 42–44 punktus ir rezoliucinę dalį)